

staar til Rigsdagens Raadighed, desværre ingenlunde er færdige endnu, men naar dette i en forhaabentlig ikke saa fjern Fremtid bliver Tilfældet, vil der staa en Række af Arbejdslokaler til Raadighed for dette Tings Medlemmer paa et bekvemt Sted her i Rigsdagsbygningen.

J. Oskar Andersen: Det Afsnit af Finanslovsforslaget, som særlig interesserer mig, er ganske naturligt Kirkeministerens Budget; men man maa jo sige, at det frembyder ikke overvældende Overraskelser. De Fornyelser, der er indførte paa det, er i høj Grad minimale, og det forekommer mig, at det er et Udtryk for en Beskedenhed, der i alt Fald maa give den højtærede Kirkeminister en meget høj Plads i Finansministerens gode Omdømme. Hele Budgettets Udgift naar ikke op til 600 000 Kr., og af nye Bevillingsforslag findes der ikke mange; et Par Biskopper skal have Telefon, for nogle Præstembeders Vedkommende forøges Udgifterne med den svimlende Sum af et Par Hundrede Kroner; der er en Bevilling til en ny Kaldskapellan i Viborg Stift, og der opføres paa Forslaget Støtte til Bygning af et Par Kirker; endvidere er der en ekstra Forhøjelse af Bevillingen til den dansk-amerikanske Kirke; det foreslaas, at Pastoralseminariet, som sidste Aar fik et ekstra Tilskud til at indkalde nye Lærere, atter i Aar faar 1 200 Kr. dertil, og endelig foreslaas et Ekstratilskud til det videnskabelige Præstekursus paa 300 Kr. Det er det hele; det er alt det nye, der er paa dette Budget.

Man kommer imidlertid derved uvilkaarlig til at tænke paa, hvordan dette Budget, som Kirkeministeriet her forelægger os, i Virkeligheden meget bestemt understreger den Udvikling, der er foregaaet i den nyeste Tid indenfor dansk Menighedsliv: at Initiativet i det kirkelige Arbejde er gaaet over fra Statskirken til det private Initiativ, og de Udgifter, der kræves for at faa det nødvendige Arbejde i Menigheden udført, bæres af private. Selvfølgelig ved jeg meget vel, at den økonomiske Basis for Kirkens Arbejde beror paa langt større Summer end dem, der findes paa dette Budget. Og jeg ved ogsaa, at den højtærede Kirkeminister nylig under Behandlingen af det lille Lovforslag om Friemenigheder og deres Ret indenfor Folkekirken betonede, at Kirkens Formue i Virkeligheden ejes af Staten, og selv om det maa indrømmes, at Kirkens Midler stammer aldeles væsentligt fra Gaver fra private og fra Menigheder i ældre Tid, mener han,

at de skal betragtes som en Understøttelse fra Staten til den danske Folkekirke. Derimod maa jeg nu protestere, men skal dog ikke indlade mig nærmere paa dette. Jeg vil i denne Sammenhæng blot betone, at Oprindelsen af disse Midler gør det i højeste Grad tvivlsomt, om en saadan Fortolkning kan føres igennem. Men vist er det, at naar vi holder os til dette Budget, som er et umiddelbart Udtryk for, hvorledes Staten understøtter Kirken, og sammenligner det med de private Midler, der stilles til Raadighed for kirkeligt Arbejde, viser det sig, at Menighederne i Virkeligheden har taget Tøten, hvor det gælder Ofre til og Arbejdsinitiativ i Kirken. Der eksisterer desværre ikke i Øjeblikket en samlet Oversigt over, hvad det frivillige danske Kirkearbejde betyder økonomisk set. Men jeg er ganske overbevist om, at hvis man havde en saadan samlet Oversigt, vilde det vise sig at være overraskende Resultater, man allerede er naaet til. Lad mig blot minde om, hvordan den københavnske Kirkesag paa sit aarlige Budget er naaet til en Udgift af 140 000 Kr. til Præsteløn og Kirkers Drift, og det repræsenterer dog kun de Summer, selve Kirkefonden udgiver, aldeles bortset fra de store Udgifter, som de enkelte københavnske Menigheder, der er udgaaet af Kirkefonden, foretager til deres Kirkers Drift og til Præstelønninger. Tager vi det vidt forgrenede Arbejde, som repræsenteres af de københavnske samvirkende Menighedsplejer, Udgifterne til Sygepleje i forskellige Former, Ungdomsarbejdet og Børnesagen, faar man et levende Indtryk af, i hvor høj Grad Byen København allerede kirkeligt set staar paa sine egne Ben, eller, om man vil, i hvor høj Grad Statskirken har undladt at opfylde sine Pligter overfor det kirkelige Arbejde. Det vil med andre Ord sige, at Statskirken som saadan i Virkeligheden ikke optræder som Folkekirke fuldt ud, men ganske simpelt lader en stor Del af det danske Folk sørge fuldstændig for sig selv med Hensyn til det kirkelige Arbejde. Og denne Del af det danske Folk ønsker ikke dette anderledes, men ønsker tværtimod at fortsætte med det Arbejde og de Udgifter, som dette kræver. Jeg skal minde om, hvorledes den københavnske Kirkefond aarlig anskaffer nye Kirkegrunde, bygger nye Kirkehuse, ansætter nye Præster. Sammenligner vi dette med det, vi ser paa Kirkeministerens Budget, er der ikke med Hensyn til Arbejdsdrift og Udgift stor Forskel. I Københavns Fodspor træder en Række